



ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

КАТЕДРА „ПЕДАГОГИКА“

---

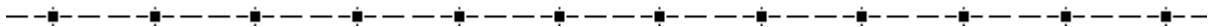
**КОНСПЕКТ**

**ЗА ДЪРЖАВЕН ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ**

**Специалност „ПЕДАГОГИКА“, БАКАЛАВРИ**

**I ЧАСТ**

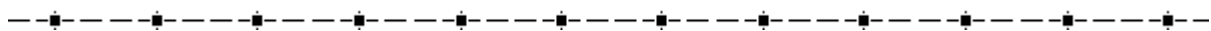
1. Природосъобразността в класическите теории за образование и възпитание.
2. Златното правило на дидактиката в историята на педагогическите теории и практики.
3. Гражданинът на света в социалната мисия на образованието (историкопедагогически аспекти)
4. Класици педагози за „климата на свобода“ в образователната среда.
5. Интернатите в историята на педагогическите теории и експерименти.



**II ЧАСТ**

6. Педагогиката в системата на научното познание. Обект, предмет, функции и задачи. Понятиен апарат. Диференциацията и интеграцията в развитието на педагогическата наука. Система на педагогическите науки.
7. Методологически основи на педагогическите изследвания. Количествени и качествени методи на изследване. Приложение на статистическите методи. Структура на научен труд.
8. Развитие на личността – същност и източници. Фактори на развитието. Концепции за развитие на човешката личност. Роля на възпитанието и обучението за развитие на личността.
9. Цели на педагогическия процес. Характеристика и функции. Таксономии. Историческо развитие.
10. Възпитанието като социокултурно явление. Поява и развитие. Материални и духовни детерминанти. Отношения между възпитанието и формите на общественото съзнание (право, морал, религия, изкуство). Отношението възпитание-култура-икономика.
11. Същност, структура и функции на възпитателната система. Специфика на взаимодействието между компонентите на възпитателната система. Противоречия и развитие на възпитателната система.
12. Възпитателен процес. Структура, етапи и особености. Основни противоречия. Самовъзпитание. Ефективност. Съвременни тенденции на възпитателните взаимодействия.
13. Принципи на възпитание – детерминанти и функции. Класификации. Съдържателна характеристика.
14. Методите за възпитание. Същност и класификации. Съдържание на методите. Иновации в методите за възпитание.

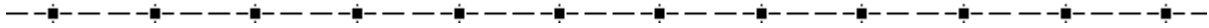
15. Форми и средства на възпитание. Формите на възпитание – характеристика и функции. Класификации на формите за възпитание. Сравнителна характеристика на формите на възпитание и на обучение. Творчество при конструиране на формите на възпитание. Средства на възпитание – определение, видове, значение, творческо приложение.
16. Светогледно и умствено възпитание. Цели, съдържание, функции и връзки. Методи. Средства. Възрастови особености. Диагностика.
17. Нравствено и естетическо възпитание. Цели, съдържание, функции и връзки. Методи. Средства. Възрастови особености. Диагностика.
18. Физическо и трудово. Цели, съдържание, функции и връзки. Методи. Средства. Възрастови особености. Диагностика.
19. Здравно, полово и екологично възпитание. Цели, съдържание, функции и връзки. Методи. Средства. Възрастови особености. Диагностика.
20. Фактори на възпитание. Училищни и извънучилищни общности. Семейство. Медии. Религия. Възможности, средства, рискове. Диагностика.
21. Училището – възпитателна система. Възпитателни функции на учителя и класния ръководител. Извънкласна и извънучилищна възпитателна дейност.



### III ЧАСТ

22. Основни дидактически системи – конвенционални, алтернативни и съвременни. Модели на процеса на обучение – генези и развитие.
23. Принципи и правила за обучение. Същност и функции. Подходи за класификация. Съвременни интерпретации.
24. Методи на обучение в педагогическия процес. Историческа ретроспекция. Класификации. Характеристика. Иновации в методите на обучение.
25. Съдържание на образованието. Концепции за подбора и структурирането на учебното съдържание. Учебен план, учебни програми, образователни стандарти. Насоки за модернизация на учебното съдържание.
26. Външна и вътрешна организация на обучението – история и разновидности. Научна организация на процеса на обучение.
27. Възникване и развитие на класно-урочната система за обучение. Педагогически перспективи.
28. Съвременният урок – структуриране и типизиране. Изисквания за оценяване на качеството на урочната дейност.
29. Проверяването и оценяването в обучението. Многообразие на оценъчните технологии и процедури в системата на обучение – форми, средства и методи..
30. Идентификация на надарените деца. Стратегии, методики и технологии на развитие
31. Неуспяващите и отпадащи ученици - причини и диагностика. Система на превантивна и корекционна работа.
32. Съвременни педагогически технологии за усъвършенстване на обучението.
33. Педагогическо консултиране на ученици и родители – предназначение и сфери на приложение. Подходи. Основни консултативни умения.

34. Системи за образователно и професионално ориентиране на учениците.
35. Възникване и развитие на психотерапевтичната педагогика като теория и практика. Основните психотерапевтични методи, похвати и техники подходи.
36. Гражданско и интеркултурно образование. Цели и задачи. Съдържание и средства. Постигания и рискове.



#### **IV ЧАСТ**

37. Статут на педагогическия съветник в училище. Основни функции. Длъжностна характеристика.
38. Съдържание на дейността на педагогическия съветник. Методи и форми на организация.
39. Работа на педагогическия съветник с класните ръководители и учителите. Основни проблеми и решения.
40. Съдържание на дейността на педагогическия съветник с родителите, училищното ръководство и педагогическия съвет.
41. Работа на педагогическия съветник със социални институции и извънучилищни учреждения. Методи и форми. Проблемни области.
42. Психолого-педагогическото консултиране в училище. Същност и функции.
43. Школи в психологията на консултирането-личностно-центрирано консултиране, гещалтконсултиране, транзакционен анализ, реалистично консултиране, психоаналитическо консултиране, поведенческо консултиране, социално-когнитивно консултиране, мултимодално консултиране и др.

#### **Литература:**

1. Алан, Е., Б. Айви, С. Даунинг (1999). Психологическо консултиране и психотерапия.
2. Андреев, М. 1996. Процесът на обучение. Дидактика. С.
3. Атанасов, Ж. И др. 1993. История на педагогиката и българското образование. Велико Търново.
4. Бижков Г., Краевски В. 2007. Методология и методи на педагогическите изследвания. С.
5. Бижков, Г. 1994. Реформаторска педагогика. С.
6. [Бижков, Г. В. Краевски](#). 2005. Основи на педагогиката. С.
7. Бижков, Г. и Н.Попов. Сравнително образование. С., 1994.
8. Богданов, А. Шест фрагмента за бъдещето.- София: Европейска академия за иновации, 2009.
9. Василева, М. (2003). Училищно консултиране. В Някои проблеми на училищната психология. Шумен.
10. Василева, Е. Урокът в началното училище, С., „Свят”, 2004.
11. Гатоу, Дж. 2010. Затъпяване. Скритата цел на държавното образование. С.
12. Герасимова Е.Н., Кузовлев В.П., Овчинникова А.Ж., Сарычева О.Н., Попкочев Т.А. и Цветанова-Чурукова Л. З. Педагогика. – Елец: ЕГУ им. И.А.Бунина, 2011.

13. Гювийска, В. 2008. Педагогически дискурс в началното училище. С.
14. Гюрова В., Божилова В. Портфолиото на преподавателя. – София: Агенция „ЕВРОПРЕС“, 2008.
15. Димитров, Л. и др. 1994. Теория на възпитанието. С.
16. Димитров, Л. и др. Теория на възпитанието (2004). С.
17. Добрев, Зл. 2008. Особенности на интегрираното обучение. С.
18. Дюркем, Е. 2006. Да мислим възпитанието. С.
19. Иванов, Ив. (2004). Работа с деца с различни стилове. В Силове на познание и учене. Шумен.
20. Игнатова, Т. Педагогическият съветник в помощ на проблемни деца и семействата им. (2004). В сб. "Образование и изкуство". Шумен
21. Кларин, М. В. 1995. Иновации в мировой педагогике. Рига.
22. Кузовлев В.П., Овчинникова А.Ж., Белканов Н.А., Цветанова-Чурукова Л.З., Попкочев Т.А. и др. Педагогика. Благоевград: ЮЗУ им. Н.Рилского, 2010.
23. Леерман, В. 1993. Четирите култури на образованието. С.
24. Люлюшев, М., Колев, Й., Чавдарова, А., Сачкова, Е. и др. 1998. История на педагогиката и българското образование. С.
25. Макариев, Пл. и др. 1999. Интеркултурното образование в България. Идеал и реалност.
26. Мудрик, А. В. 2009. Введение в социальную педагогику. М.
27. Насоки на работата на педагогическия съветник. (1996)МОНТ.
28. Нелсън, Дж., Л. Лот, Ст. Глен. 2001. Позитивното възпитание в класната стая. С.
29. Нелсън, Дж. (2000). Теория и практика консултирования. Санкт-Петербург.
30. Попкочев, Тр. 2011. Сътрудничество семейство-училище. Сб. Личностно развитие на учениците в съвременното общество (том V). Бл., 2011, с. 17-34.
31. Попов, Ат. и др. 2000. Педагогика. Бл.
32. Попов, Г., Цветанова-Чурукова Л.З. и др. 2006. Теория на обучението. Дидактика. Под ръков. на проф. д-р Т. Попов, София, „Типографика“ ООД.
33. Попова, Сн. (2000). Възпитателни взаимодействия в семейството. Бл.
34. Попова, Сн. (2002). Полово възпитание на учениците /7-11 годишна възраст/. С.
35. Радев, Пл. (съст.). 2001. Педагогика. Пловдив
36. Радев, Пл., А. Александрова (2009). Философия на образованието. Изд. „Фабер“
37. Сапунджиева, Кл. (2005). Педагогическият дискурс на постмодернизма. С.
38. Славин, Р. 2004. Педагогическа психология. С.
39. Слостенин, В.А., Г. И. Чижакова. 2003. Введение в педагогическую аксиологию. М.
40. Смирнов, С. С. (ред.). 2003. Педагогика. Педагогические теории, системы, технологии.
41. Сотирова, М. 2010. Интеркултурни процеси в образованието. С.
42. Тилкиджиев, Н. И др. 2009. Отпадащите роми. С.

43. Тодорина, Д. 2011. Форми на обучение. Бл.
44. Тодорина, Д. Кр. Марулевска. 2010. Педевтология. Бл.
45. Тодорина, Д.. 2009. За надарените деца (Развитие на идеята за работа с надарените деца в педагогическата теория и практика) Бл.
46. Тодорова, Л. 2005. Основи на началната училищна педагогика. Бл.
47. Тодорова, Л. 2007. Педагогика. Част II. Теория на възпитанието. С.
48. Тодорова, Л., Тр. Попкочев. 1997. Увод в педагогиката.
49. Филипова, Н. 2005. Училищно законодателство. Бл.
50. Филипова, Н. 2011. История на педагогическите учения и практики. Бл.
51. Хуторской А.В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения. Москва, Санкт-Петербург и др. , Питер, 2004.
52. Цветанова, Л., В. Стойнева. 1995. Психотерапевтични взаимодействия в обучението
53. Цветанова-Чурукова Л.З. 2006. Дидактически възможности на мултимедийното обучение в начална училищна възраст // Гражданската идея в действие. – София: ТЕМТО, с. 128-136.
54. Цветанова-Чурукова Л.З. 2010. Електронните учебници в системата на интегрираното обучение // Информационни технологии в обучението в I-IV клас – Бл., с. – С. 8-16.
55. Цветанова-Чурукова Л.З. 2006. Индивидуализиране на ученето чрез използване на многообразни похвати за обяснение на учебния материал от учениците в системата на урока за нови знания // Активност и адаптация на личността в условия на промени., С., с. 226-235.
56. Цветанова-Чурукова Л.З. 2010. Интегрирано обучение в началните класове. Бл.
57. Цветанова-Чурукова, Л., Овчинникова, А.Ж. и др. 2007. Интегриране на мултимедиите в системата на началното обучение. Бл.
58. Цветков, Д. 1994. Обща педагогика. Философия на образованието. С.
59. Цветкова, Й. (2005). Приложно-практически измерения на психологическото консултиране. Педагогика, 2005/2
60. Чавдарова-Костова, С. 2001. Интеркултурно възпитание. С.
61. Чимева, Н. и др. (2009). Възпитателни взаимодействия между семейството и училището.
62. Чимева, Н. Тр. Попкочев. 2001. Как се прави педагогическо изследване. Бл.
63. Шакурова, М.В. 2004. Социальное воспитание в школе. М.

#### Интернет-ресурси:

1. Camping for the Civic Mission of Schools.  
<http://www.civicmissionofschools.org/cmsof/site/resources/edresources>
2. Civic Education. <http://plato.stanford.edu/entries/civic-education/>
3. Education. <http://en.wikipedia.org/wiki/Education>
4. Детето. Педагогическо консултиране за родители и деца. <http://www.dete-bg.com/>
5. Мариана Стефанова – BG= <http://marianast.wordpress.com/>

6. Педагогика. [http://www.eusi.ru/lib/pidkasistyj\\_pedagogika/index.shtml](http://www.eusi.ru/lib/pidkasistyj_pedagogika/index.shtml)
7. Педагогика как наука. <http://schoolnet.kiev.ua/?pedagogika=7>
8. Психологически тестове за деца и юноши. <http://psiho-test.info/problemni-deca.php>